

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și
Nicolaie Gordilă,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul, în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 octombrie 2013 în cauza penală în
privința lui

*Jentimir Andrei Ilie, născut la 11 octombrie 1986,
originar și domiciliat în or. Cahul, str. P. Rumeanțev
17;*

*Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:*

- 1. 05.06.2012 – 16.05.2013 (prima instanță)*
- 2. 04.06.2013 – 01.10.2013 (instanța de apel)*
- 3. 13.11.2013 – 25.03.2014 (instanța de recurs)*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care a susținut recursul în sensul declarat și a
solicitat admiterea acestuia.

Avocatul Ghițu Alexandr, care s-a pronunțat pentru respingerea recursului
ordinar declarat de procuror.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 16 mai 2013, *Jentimir Andrei* a fost
condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 6 luni închisoare cu
executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă depusă de către Vrabie I. s-a admis în principiu, urmînd ca
asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii
civile.

2. În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate a constatat că Jentimir
A. la începutul lunii februarie 2012 a activat în calitate de barman la barul
„Acvarium” situat în incinta hotelului „Azalia” de pe str. A. Mateevici, 21 or. Cahul
de unde tainic a sustras din geanta colegului său de lucru Vrabie I. un card bancar cu

pin cod a băncii „ Victoriabank ” cu costul de 50 lei. Jentimir A. din bancomatul ATM MDA Cahul ATM „Victoriabank” a sustras la data de 05.02.2012 suma de 400 lei, la data de 06.02.2012 suma de 400 lei, la data de 09.02.2012 suma de 400 lei și la data de 29.03.2012 suma de 190 lei. Prin acțiunile sale Jentimir A. a cauzat părții vătămate o daună materială considerabilă în mărime de 1440 lei.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de avocatul Palencu V., în numele inculpatului Jentimir A., prin care a solicitat casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Jentimir A. să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate, din motiv că inculpatul anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv, și infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin grave.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 octombrie 2013, apelul declarat a fost admis, sentința a fost casată, cauza rejudecată și pronunțată o nouă hotărâre prin care în conformitate cu art. 332 alin. (1), 391 alin. (1), 109 Cod penal, procesul penal privind acuzarea lui Jentimir A. în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

4.1 În motivarea deciziei sale, instanța de apel a reținut că cauza penală privind acuzarea lui Jentimir A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost examinată în prima instanță în lipsa inculpatului, astfel Jentimir A. a fost lipsit de posibilitatea de a se împăca cu partea vătămată, or încetarea procesului penal în cazul infracțiunilor pentru care împăcarea părților înlătură răspunderea penală poate fi dispusă de instanță numai atunci când aceasta constată nemijlocit acordul de voință al inculpatului și al persoanei vătămate de a se împăca total, necondiționat și definitiv, exprimat în ședința de judecată de aceste părți personal.

5. În recursul ordinar declarat de procuror este invocat temei de declarare a recursului art. 427 alin.(1) pct. 6), 16) Cod de procedură penală, faptul că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea încetării procesului penal pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal în privința lui Jentimir A. din motivul că împăcarea părților în conformitate cu art. 109 Cod Penal, poate avea loc numai pînă la momentul când prima instanță se înlătură pentru deliberare și adoptarea sentinței. Dacă pînă la acest moment împăcarea nu a avut loc, ea nu mai poate fi admisă la următoarele etape, prevăzute de căile de atac, deoarece în cadrul acestora se verifică temeinicia și legalitatea soluțiilor adoptate.

Potrivit materialelor dosarului, în timpul urmăririi penale și în prima instanță, cereri de împăcare din partea inculpatului ori a părții vătămate nu au fost depuse și asupra acestei situații prima instanță nu s-a pronunțat cu o concluzie din lipsa de temei.

Jentimir A. a cunoscut cu certitudine faptul că cauza penală se află pe rol în instanța de judecată, primind și copia rechizitoriului, nu a dorit să folosească de

dreptul său de a participa la examinarea cauzei penale în instanța de fond și de dreptul său de a înainta cereri, inclusiv cererea de împăcare.

Cererea de împăcare a fost întocmită în cadrul ședinței instanței de apel, ceea ce contravine prevederilor art. 109 Cod penal.

Mai mult ca atât instanța de apel a aplicat greșit norma de drept susmenționată ceea ce contravine hotărîrii de aplicare a aceleași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție în cauza penală nr. 1ra-523/12 decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 iunie 2012 în privința lui Matei Ștefan, Curtea Supremă de Justiție a explicat în pct. pct.6.1-6.3 al deciziei menționate cazurile și regulile generale în care sunt posibile încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

6. Verificînd argumentele recursului procurorului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii atacate din următoarele considerente.

Potrivit pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, conform pct.16) al aceluiași articol, în cazul cînd hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Conform prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar.

Colegiul penal lărgit menționează că Curtea de apel, în decizia sa din 01 octombrie 2013 neîntemeiat a încetat procesul penal în privința lui Jentimir Andrei pe art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal în conformitate cu prevederile art.109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, prin ce a comis o eroare gravă de fapt.

Instanța de apel incorect a considerat că în cauza dată în faza judecării apelului pot fi aplicate prevederile art. 109 Cod penal, din motivul că în prima instanță cauza a fost examinată în lipsa inculpatului, astfel ultimul a fost lipsit de posibilitatea de a se împăca cu partea vătămată.

În cadrul urmăririi penale la data de 24.05.2012 (f.d. 34) lui Jentimir A. i s-a adus la cunoștință drepturile și obligațiunile inculpatului, inclusiv dreptul inculpatului de a se împăca cu partea vătămată, ulterior a primit și rechizitoriul cu informația precum că cauza penală se trimite în instanța de judecată (f.d.44).

Potrivit dispoziției art. 109 Cod Penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul

minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II–VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Din prevederile art.109 Cod Penal, rezultă că într-un proces penal, pornit în cazul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de această normă, împăcarea produce efecte juridice în momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

Retragerea completului de judecată pentru deliberare are loc atunci cînd prima instanța se înlătură în deliberare pentru a pronunța sentința, prin urmare pînă la acest moment părțile se pot împăca în cazul infracțiunilor prevăzute la alin. (1) art. 109 Cod penal, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că acordul de împăcare dintre inculpatul Jentimir A. și partea vătămată Vrabie I., a fost încheiat la etapa judecării apelului declarat de avocat în numele inculpatului, deși la urmărirea penală ori la judecarea cauzei de către instanța de fond, chestiunea împăcării nu s-a invocat de careva dintre părți.

La fel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme al Curții Supreme de Justiție menționează că nici prima instanță nici instanța de apel în hotărîrile adoptate, încadrînd acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, n-au constatat că au fost cauzate părții vătămate daune în proporții considerabile, cu toate că în conformitate cu rechizitoriul (f.d. 40-43) inculpatului Jentimir A. i se incriminează cauzarea unei daune materiale considerabile părții vătămate, în sumă de 1440 lei.

Potrivit prevederilor art.436 alin. (1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărîrii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar deoarece soluționarea acestora ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel care, conform art.414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelul din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeinicii sentinței atacate.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură

penală.

În conformitate cu art. 434-435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari.

Casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 octombrie 2013 în cauza penală în privința lui *Jentimir Andrei Ilie*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

Decizia nu este supusă căilor de atac.

Decizia motivată pronunța în ședință publică la 22 aprilie 2014, ora 9-50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă

Corespunde originalului

Judecător:

Ghenadie Nicolaev